

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilvánter papíra 50 fillér.

Felolós szerkesztő:
DÉKÁNY MIHÁLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapkiadónos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Tisztességtelen verseny.

A kereskedelmi miniszterium anketet hívott össze, mely arról tanácskozik, hogyan lehetne megfelelő törvények útján megakadályozni a tisztességtelen versenyt. Utóbbinak egyik veszedelmes fajtája a kiskereskedelem ellen rontó verseny.

A legveszélyesebb ellenség mindig az, ügyszó nem melió, aljas fegyverekkel küzd, mert sohasem tudni, hol és hogyan támad meg orvul.

A kiskereskedelemnek is van ilyen ellensége.

Nem tagadható, hogy abban az időben, amikor a kereskedelem csak városokban és nagyobb mezővárosokban fejtette ki tevékenységét, különösen iparcikkék árusítását, illetőleg, — amikor jó országutaknak, meg vasutaknak nyoma sem volt, — amikor még a kereskedelem és forgalom alig bontakozott ki gyermekeveiből: a házalásnak nemcsak jogosultsága; de a vidékiek részére egyenesen szükséges volt.

Immár, hála Istennek, más idő következett be s ezzel más erkölcsök, más szükségletek keletkeztek. Ami előbb a jövőendő kereskedelem csirája vala, eszköz, melylyel a vidékieket az ipar készítményei iránt érdeklődők tették, a mindennapi élethez szükséges cikkeket megszerezni: ez az eszköz tudniillik a házalás, éppenséggel megakadályozza a modern és egészséges kereskedelem fejlődését; olyannyira, hogy a vidéki kereskedők egzisztenciája lesz általa fenyegetve, s most folyó anketnél figyelemmel kellene lenni arra is, hogy a házalás megfelelőleg szabályoztassék.

Egy üzletbe lépő fiatal ember három-négy éven át gyakorolkozik és szűk anyagi viszonyok közt kinlódik, hogy megszerezze magának a kellő üzleti gyakorlatot, melyet évek hosszú során át mint segéd kibővíti. Végre annyira vitte, hogy filléreiből megtakarított pénzen jó és divatos árukból megfelelő raktárt szerez be, üzletet nyit, önálló lesz, abban a reményben, hogy jó és szolid áruval jó nevet és biztos egzisztenciát fog alapítani.

Fkkor jut eszébe egy proletáriusnak, ki kezével dolgozni restel, vagy olyasvalakinek, kinek tisztességes üzletben maradása nincsen, hogy házaló lesz, van néhány koronája, bemegy a városba a nagykereskedőhöz kitölti a potom áron vásárol régi, kiselejtezett árukat, melyeket a nagykereskedő jó hírnevére való tekintettel vevőinek kínálni nem mer.

Ezzel a kiselejtezett áruval utnak inoual a házaló, nyakába veszi a vidéket és különösen a szegényebb sorsu néposztálynak kínálgatja azt. Szivesen megveszik tőle a cikkeket, amelyek színre, anyagra hasonlóak a helybeli kereskedő áruhoz és csak fél-annyiba kerülnek.

És valódi, jó árukat tartó kereskedő kénytelen nyugodtan nézni, hogyan csalják meg a vidékieket, őt magát pedig tönkrejuttatás fenyegeti. Mi módon versenyezhetne ily áruval?

Emellett a tisztességes kereskedőnek adót kell fizetnie, akár jó, akár rossz üzleteket csinál, míg a házaló soha, vagy alig törődik az adóval.

Mint az elősoroltakból kiviláglik, a házalás által nemcsak a tisztességes kereskedő, az adófizelő állampolgár fenyegetetik egzisztenciájában, hanem a vidéki lakosságnak legnagyobb része is kárt szenved, mert a házalóktól vásárolt áruk, látszólaóos olcsóságuk dacára, még mindig tuldrágák, alig érnek valamit.

A kivételek ritkák. Ellenben gyakran fordul elő, hogy lopott árukkal házalnak, miáltal a házalás elősegíti a tolvajok csuf mesteriségét.

Ily állapotok kulturállomokban tartósak nem lehetnek, mert igazolják, hogy a házalásnak kifejlődött forgalmi viszonyaink mellett ma már létjogosultsága nincsen.

A házalás a közérkölcis megmételvezője és megkárosítja a szegény, tapasztalatlan népet.

Órái megszámlálvák.

Fiuk és leányok együttnevelése.

Angliában a harpendeni Szent György iskolában, mely nyilvános infézet, érdekes kísérletet tesznek a fiuk és leányok együttnevelésével és ezt a kísérletet a legegységibb oktatástól tel az egyetemi oktatásig mindvégig akarják folytatni.

Angliában tehát az a meggyőződés jutott érvényre, hogy a nevelési kérdés ugy oldható meg sikerrrel, ha mindkét nembeli ifjúság részére közös iskolát létesítenek. A dolog nem oly új, mint nekünk tetszik. — Amerikában már ötven, Skandináviában 30 év óta tanítják a fiukat és leányokat együtt.

A sokkal szívélyesebb viszony férfiak és nők között ezekben az országokban, továbbá sokkal nagyobb tisztélet, melylyel a két nem egymás iránt viseltetik ott, legjobb bizonyítéka a közös nevelés és kölcsönös megértés közötti szoros összefüggésnek.

A közös tanításnak számos előnye van. A leányok önállóbbak lesznek, a fiuk pedig szorgalmasabbak és csiszoltabb magaviseletűek lesznek. Hiszen az emberi természetből sohasem hiányzik egészen a tetszvágy s annak a csirái már legfiatalabb koruktól kezdve mutatkoznak. A tetszvágy különösen a másik nemmel szemben érvényesül, s a közös tanítás ezt a hatalmas erkölcsi segédesszöközt használja fel a cél eléréséhez. A dicséretnek is, a megróvásnak is nagyobb a hatása ilyen környezetben.

De nemcsak a tanulási igyekezetet növelik a közös tanítás által, nemcsak a ver-

sengés emeli a közös tanítás eredményességét, hanem a kiszabott tananyag is könnyebben elvégezhető. Főleg azért, mert a tanulók magaviselete kevésbbé eshet kifogás alá.

Angliában az akciót egy lelkész kezdeményezte, ki azt vallja, hogy nemek mesterséges elkülönítése hamis elv. Ennek az igazságát nehéz tagadni. Hiszen az iskolát az élet előkészítőjének tartjuk. Az életben pedig azt látjuk, hogy mindkét nem közösen működik. A női emancipáció folytonos terjedéssel még a két nem élethivatása is mindinkább közelebb jut egymáshoz. — Ha tehát az iskola csakugyan az életre készíti elő az ifjúságot, miért követ más elvet, mint maga az élet?

A legnagyobb aggály, melyet a fiuk és leányok együttnevelése ellen támasztani lehet, s amely eddig ugyszólván egyedüli ok volt a tanítás elkülönítésére: a félelem az erkölcsiség romlásától. Ez a nézet azonban nem állja meg helyét. Az iskola, mely a kellő felügyeletnek nincs híján, nem ad alkalmat a két nembeli ifjúságnak erkölcsitelenségekre; semmiesetre se többet az által, hogy a fiuk és leányok tanítás alatt és a rövid órákői szünetekben egy teremben vannak, mintha ugyanazon épület egy-egy részének külön termeibe volnának elhelyezve. Sőt az erkölcsiség a közös tanítás alkalmából a megszokás következtében még javul is. Azáltal, hogy a két nem az iskolában szellemileg közelebb hozatik egymáshoz, az erkölcsiség tehát nem veszít semmit, ellenben igen sokat nyer az értelmiség.

Am azért nem tagadjuk, hogy közös tanítás elmélete alatt, voltaképen burkoltan egy nagy társadalmi probléma megoldása lappang. Bármí kedvező is a fiukra nézve, hogy leányokkal együtt nevelkednek, a közösség nagyobb előnyét a nő húzza. — A mostani viszonyok között ugyanis, a mikor még nem minden kenyérkereseti pálya nyitva előtte. Ha a derék angol lelkész nem is hirdeti dobszóval, hogy a közös iskolával a női emancipáció kérdését akarja előbbre vinni, ez a szándéka mégis nyilvánvaló. Mert ki ne látná be, hogy az a nő, aki ugyanazon helyen sajátította el tudását, mint a férfi, az a nő, aki ugyanazon teremben, ugyanattól a tanártól nyert képesítést, mint a férfi, — de igényeiben szerényebb annál, nem lesz veszélyes vetélytárs az eddig csak férfiak előtt nyílt életpályákon?

A közös tanítást tehát a női emancipátorok kész örömmel fogadhatják, de azok sem kárhoztathatják, kik ellenséges szemmel nézik a nők konkurrenciáját; előnyei felérnek a vélt sérelem bajával, de meg máskülönbem sem lehet immár a nőemancipációt útjában feltartóztatni. Közös tanítás nélkül is csakugy haladni fog az, mintha ideig-óráig elvonjuk is tőle ezt az erős segítséget.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Muraközi küldöttségek** című mult heti híreinkre vonatkozólag bizonyos kiigazító értesítést küldöttek be Alsómuraközéből. A beküldönek csak azt mondhatjuk, hogy értesülésünket a budapesti lapok után nyertük, de a csáktornyai résztvevőktől megerősítve közöltük és nem is mondtuk azt, hogy a küldöttség szónoka Dobrovics képviselő lett volna, csak annyit, hogy az vezette a küldöttséget. Ez pedig igaz. A kiigazítás másik része pedig téves, tehát arról nem is szólunk, mert igenis a küldöttség a szobán levő egyén által be volt jelentve. — Egyébként legjobban szeretnők, ha ilyen eseményekről a résztvevők egyike számolna be lapunk hasábjain s nem kelleve közvetett utozó folyamodnunk.

— **Esküvő.** Korpitsch Rezső a stridól takarékpénztár főkönyvelője július hó 7-én esküszik örök hűséget Dénes Erzszi kisaszszonyának, Dénes Béla Csáktornya városi közigazgatási jegyző kedves leányának.

— **Uj mise.** Jugh Miklós szentferenc-rendi áldozópap, Jugh László helybeli iparos fia, július 14-én tartja a helybeli plebánia templomban első áldozó miséjét.

— **Női kereskedelmi iskola Nagykanizsán.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolával kapcsolatosan az 1907—8-iki tanévben is női kereskedelmi tanfolyam nyílik. Felvétetnek azok a leánytanulók, kik a polgári iskola IV. osztályát sikerrel végezték, ennek hiányában oly 15 évet betöltött leányok, kik megfelelő előképzettségükkel a magyar nyelvből, számtanból és földrajzból felvételi vizsgálatnál igazolják. A felvételi vizsgálat díja 10 korona Évi tandíj 100 K, beiratási díj 20 K. Beiratkozni szándékozók felhivatnak, hogy ebbeli szándékukat már július első hetében az igazgatóságnál bejelentsek. A felvétel szeptember 1-én 2-án és 3-án d. e. 9—12 délután 3—5 óraker történik.

— **Jegyzőválasztás.** Kotor nagyközségben megüresedett adóügyi jegyzői állásra f hó 24-én Brunner Gusztáv ugyanottani helyettes jegyzőt választották meg egyhangulag.

— **Jegyzőválasztás.** Az üresedésben levő drávacsányi körjegyzői állásra július hó 8-ig lehet pályázni, a választás pedig július 9-én lesz.

— **Térzene.** A csáktornyai önk. tüzoltó egyesület zenekarát teljesen újból szervezte és felszerelte. Jóhírű új karmestert szerződtetett Szukics József személyében. Tekintettel a nagy költségekre és az intézmény közérdekű voltára az elnökség kéri a közönség szives jóindulatu anyagi támogatását. Ezen-tul minden szombaton este óraker (természetesen csak a nyári hónapokba) térzene lesz az Árpád-téren.

— **Uj tanítók.** A csáktornyai állami tanítóképző-intézetben az 1906—907. évi rendes tanítóképesítő vizsgálatok szóbeli vizsgálati folyó hó 18—23-án tartották meg Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő elnökele alatt. Képesítő vizsgálatra bocsájtottat a lefolyt iskolai év IV. évfolyamának minden növendéke, kik közül már írásbeli képesítő alapján vissza vetettek kettőt. A szóbeli vizsgálat eredménye alapján képesítettek 23 tanítót és félévi ujra készülésre utasítottak 4 jelöltet. Tanítók lettek: Baán László, Fouay Jenő, Gombás István, Gulyás János, Harmati Béla, Horváth Gyula, Kálmán István, Lilly Nándor, Kovács Illes, László Nándor, Lillik Béla, Löwenstein Antal, Lulich Albin, Marton Gusztáv, Menyei Jenő, Most Gyula, Preininger János, Rádli Mihály, Sáfán István, Török Ernő, Vida István, Viszket Károly. E képesítettek felül még Horvát-Szlavonországban működő 8 tanító nyert képesítést horvát tannyelvű iskolák számára es egy Horvátországban nyert oklevelet nostrifikált a bizottság.

— **A kotori elemi iskola** a lefolyt tanév elején átalakult községi elemi iskolává. Ugyanis az apácák zágrábi főnöksége az 1905—906-ik tanév végén az apáca tanítóknöket és óvónöket visszarendelte Zágrába s mivel ezen változtatni a község nem tudott, e község képviselő-testülete 1906 szept. 8-án a róm. kath. iskolát községi jellegűvé alakította át és okt. 1-én megválasztotta az iskolaszéket. A megválasztott új községi tanítók pedig nov. 19-én foglalták el állásukat. Az iskolának Pataki Viktor igazgatóval egyetemben most 5 tanítója, illetőleg tanító-

nője és két kisedovónője van. Az iskola beiratások szept. 2, 3, 4-én tartattak és beiratott a mindennapi iskola első öt osztályába 208 fiu és 165 leány, a gazdasági ismétlő iskola három osztályába 137 fiu és 112 leány és az ovodába 180 gyermek. — Az iskolalátogatás kielégítőnek mondható, a tanulók egészségi állapota azonban csak részben volt kielégítő. Az évrzáró vizsgálatok az elemi iskolában folyó hó 17-én, az ovodában 18-án voltak.

— **Köszönetnyilvánítás.** Neumann Samu csáktornyai kétkétes a leánya esküvője alkalmából 12 koronát küldött a városi szegények részére, Mesterics Aladár uradalmi tisztartó pedig mint bírósági tanu kiérdemelt 26 korona tanulóját a csáktornyai kórházalap javára adományozta, mely adományokért a Csáktornya nagyközség előljárósága ez uton is is hálás köszönetét nyilvánítja.

— **Lépfene** állapotbetegség állapotított meg Perlak nagyközségben, miért is Perlak, Drávaegyház, Csehovec és Murakirály községekben származó lovak, szarvasmarhák és juhok marhalevelei külföldre nem irányíthatók további intézkedésig.

— **Betöréses tolvajlás.** Folyó hó egyik napján özv. Molyzes Mihályné tótfalusi lakosnő lakásának az ablakán ismeretlen egyén bemászott és a zárt szekrényt feltörve onnan ellopott 2 drb 100 és 2 drb 20 koronás bankjegyet. A nyomozás a betörő tolvajt Márczius Lipót tótfalusi lakos személyében derítette ki, kinél az ellopott pénzből még 120 koronát megis találtak, míg a hiányzó részből a tolvaj 26 koronát ruhára költött, 85 koronát pedig elmulatott.

— **Olcsóbb lett a telefon.** A m. kir. posta az alábbiakról értesíti a közönséget. A keszthelyi kereskedők társulata kérelmére a kereskedelmi m. kir. miniszter ur, június hó 19-én kelt 41580/V. számú rendeletével megengedte, hogy eddig is, míg a jelenleg érvényben lévő telefondíj leszállítás kérdése az egész országra egyöntetű alapon lesz megoldható, a Zalavármegye területén Nagykanizsa, Zalaegerszeg, Csáktornya s a később megnyitandó keszthelyi távbeszélő hálózat előfizetői és bérlői egymásközti interurbán beszélgetéseket az eddigi 3 percenként

T Á R C A.

Napsugár.

(Vége)

... Sötét volt az est és szeles. Az olajfa sor ezüstszinű, hullámzó lombsátoru alatt siettem vissza a házba, midőn egy sötét alakot láttam ide bekanyarodni.

Megjédtem? vagy megijesztett szívem erőszakos, reszkető dobogása? Egy öntudatlan mozdulatot tehettem, mikor már fölembe csendült a meghitt hang, mely gyöngéd tudott lenni, ha hozzám szált.

— Miért akar megszökni előlem?

Kitárt karokkal jött felém; éreztem, hogy nem tudnék védekezni. Mozdulatlanul néztem rá — talán minden erőm e tekintetben összpontosult s ez könyörgött.

— Ne bántson ... ne érintsen most, csak most ne ...

S karjai aláhanyatlottak.

... Ó gyengéd tapintat, édes megértés, — mennyivel boldogítóbb, kényeztetőbb, gyöngédebb vagy te, szerelmes szavak suttogó árjánál!

Csak sokára szólalt meg:

— Ezt a kis fehér virágot ... ezt nekem adja ugy-e?

Egy jászminág volt a ruhámra tűzve; oda nyujtottam neki. Keze gyöngéden átsimított a hőszinű virágokon, s a tekintete rajtam:

Valósággal menyasszonyi virág ...

Június 2.

Egy tuskés, gondozatlan, elhagyott hely, keskeny, tekergős ösvényekkel s egy teljes virágpompában álló jászmin bokorral. Földre hajló ágainak sátoru alatt egy alacsony gyepágy.

Te virágitatól áthatott mélabus vadom! félve őrzött álmaimnak csendes kis tanyája.

... Megjöttél, itt vagy hát virágnitító, dalébresztő kikelet! Hoztál virágot a földnek, lombot a madárnak, hozol-e boldogságot is a vágó szívnek?

Hánsztor röpött el ez égő kérdés a szeliden fölem hajló, hófehér ágak alatt. S ők csak hallgattak, mosolyogtak és illatoztak tovább.

Fárasztó a hőség, a közeleg nyár tikkasztó heve. Nem is nehéz elhinni ilyenkor, hogy a megáldott boldogság valósulásához közeledik.

... Megrezeznek s még mélyebben hajol-ás ágak felettem.

Ruhaszuhogás hallatszik s a másik pillanatban Borókayné áll előttem.

Iszonyodva ugrottam fel helyemről.

Csak néztem, kerestem egyre azt a tekintetet, melyben a szilaj, fékezhetetlen gyűlölet ölni képes s mely az elmúlt napokban üldözött folyton folyt.

Kerestem ... vártam ... azután reszketve támaszkodtam nyugágyamra.

A büszke, királyndi alak összeesett, megtört. Fáradtak látszott, oly fáradtak, hogy legyőzéséhez kevés lett volna talán maga az örök pihenés.

Réveteg, nagy szemekben apró lángok égtek, melyek bevilágítottak a lélek mélyén kavargó örvénybe.

S ezek a lángok ott cikkáztak, zokogtak, sziszegtek körülöttem a mámoros, forró levegőben: — Hát csakugyan? Elkarodt öt rabolni tőlem? Tőlem ... és — te? te babaarcú, édes kis semmi? Mi vagy te, mi lehetsz te ő neki? Én?

Látod én évek óta járom érte a Golgotát ... Bálványom ő, imádságom és gyötrelmem. Üdvözölök és elkárhozom, a mint neki tetszik. Főforgattam fenekestül érzelmeim, szellemem tárházát, hogy őt lebilincseljen, rápazaroltam mind a mi szép és jó még maradt a lelkemben. S ő végre az enyém lett, az enyém. És most — egy semmitmondó fehér-piros arccoska. — Nem, nem adom, nem adom! — ha mindjárt két kezemmel fojtom is beléd ártatlan lelkedet!

— De ne — ne féj te én tőlem, kis leány, hiszen te nem tehetsz róla. Ilyenek ők — talán ők se tehetnek róla. Vonzza őket ami elérhetetlen, bántja a gondolat, hogy nem dobjathják majd kedvük szerint a meguntak halmozára. Most, mikor büszkeséged még szabadon, védőganyalként emelkedhet lemondásod fölé — hallgass, hallgass meg engem!

Nem fenyegetlek. Térdeimen, a porban csuszva közeledek feléd s így könyörgök: ne rabold el tőlem őt! — Minden a tiéd, a hova tekintesz, mert fiatal vagy — nekem nincs semmi többé ha őt elveszitem. Te vagy a jobb, a tisztább, nemesebb — éppen ezért nem tudod őt szeretni, mint én szeretem; rajongó lelked szenvedélye édes-bus

2 koronában megállapított díj helyett 1907. július 1-től kezdve, 3 percentként egy (1) koronáért folytathassanak. Csáktornya, 1907. június 26. Horváth, posta- és táviráda főnök.

— **Örökös kerestetik.** A szerbiai Nischben levő cs. és kir. osztrák-magyar alkonzulátus jelentése szerint Prokuplje helyiségben 1906. április hó 14-én bizonyos Nikolics Daricza 27 éves nő hunyt el, ki egyik pénzintézetben elhelyezett 300 frankot valamivel meghaladó készpénzbeli vagyont hagyott hátra, Ez a minden okirat hátrahagyása nélkül elhunyt nő, a szerbiai hagyatéki bíróság állítása szerint valószínűleg magyar állampolgár s annak megállapítása volna szükséges, hogy mely község kötelekébe tartozik. Az örökösök a vármegyék alispánjánál jelentkezhetnek.

— **Tavaszi multság.** A csáktornyai iparosifjak-egyesülete elhalasztott multságát ma d. u. 4 órakor a Horváth (Szeiverth)-féle kertben tartja meg.

— **Mének selejtezése.** Az állami mén-telepeken levő mének selejtezését a kormány elrendelte. E szerint, a hozzánk legközelebb fekvő állami mén-telepeken és pedig Palibnan július 23-án s Nagyatádon július 24-én fogják a kiselejtezést eszközölni. A tenyésztésre még használható ménnek ott a helyszínen nyomban el is adatnak.

— **A második permetezés.** Aki szőlőjét emberi lehetőség szerint a peronospora ellen meg akarja óvni, annak azon kell lennie, hogy már virágzás előtt permetezze be szőlőjét másodszer. Az idén tekintettel a szőlő késői fakadására és hirtelen növekedésére és végre június hó első harmadának esős voltára, alig futotta ez ki az időből, azért mindenki helyesen cselekszik, ha a második permetezést most már lehető hamar hajtja végre. A permetezés sürgős ismétlése az idén különösen ajánlatos, mert a szőlő hajtásai a forró májusi időben bámulatos gyorsan növekedtek s így a három hét előtti arasznyi hajtások ma már méteres hosszu ságot értek el. Azért ne késlekedjék senki

ábrándnál nem egyéb, melynek könnyen más irányt adhat. S az én szerelmem? — Tekints, ó tekintis körül — nem érzed a hervadni kezdő virág észbontóan kábító illatát?

Ki beszélt ittén?

Csend van mindenütt — csak hulló virág-szirmok halk nesze felel. Mintha valami nehéz álomból ébrednék — ugy nézek körül.

Melettem a gyeptájon ölt Boróka né Kisértetiesen nagy, gyötrelmes tekintete belemélyedt a leszálls alony homályába.

Mióta túltünk így — ki tudná megmondani? Sokáig néztem a megtört asszonyt. Sejtettem, hogy most én vagyok az erősebb.

Lassan keltem fel helyemről; a fáradtan lecsüngő kézbe beleloptam az onyemet s oda simultam hozzá egészen közel. Mit mondtam neki — nem tudom; talán azt, mi egyetlen megoldás-ként, egyetlen értelmes, kérő hangja volt lekemnek:

— Szeresse őt — nagyon, nagyon. . .

Június 7.

A napsugár letűnt, borongó árnyak adva helyet, mikor mikor utiruhában utószor áltam szobámnak ablakánál.

Csendes, békés volt ott alant minden, szellő se mozdult; csak egy megnyugvást nem találó fehér lepke röpködött még erőlenül virágról-virágra — jól sejtve, hogy a mi holnap lesz, az már neki — nem élet.

És ott messze, a kertnek egyik elhagyatott zugában, az olajfasor és rózsáliget mögött, a bucsuzó tavasz, a jázminbokr hullatja halottszíntü lehervadt virágát. . .

Molnár né Dely Alice.

a másodszeri locsolással. Hiu remény abban bizni, hogy oly nagy esővel mint tavaly, a perenospora nem szokot minden esztendőben fellépni. Ez nagy időközökre nézve hehes statisztikai fellevés, de semmi sem biztosít afelől, hogy véletlenül két erős járvány nem-e esik közvellenül egymás után? Fogjunk hozzá haladéktalanul a második permetezéshez és készítsünk — tekintett a gyakori esőzésekre — rendszerl erősebb oldatot. A harmadik permetezéssel akkor esetleg egy teljes hónapig is várhatunk.

— **A halászati tilalmak** ellenőrzése érdekében a földmivélsügyi miniszter rendeletet adott ki, mondván: »Tapasztaltatott, hogy a halászatról szóló 1888: XIX. törvény cikk 2. §-ában foglalt tilalom ellenére egyesek nemcsak akadályozzák az ártérre vonult halaknak a mederbe való visszatérítését, de azzal, hogy a vonulás útjába kiválasztott helyeken rekeszt (lészát, vejszés, hálót stb.) állítanak, a halakat s azoknak az ártérre fejlődött ivadékat zsákmányul ejteni igyekeznek. Minthogy a halaknak az ártérre való vonulása szaporodásukkal és táplálkozásukkal kapcsolatos elettani okokban gyökerezik, továbbá pedig mert szabályozott folyóink mentén csakis a hullámtereken, avagy nyílt ártérreken lehetnek egyes gazdaságilag fontosabb halfajok alkalmas ivó és tápláléktermő helyeket, nyilvánvaló, hogy a jelzett halfogási mód a folyó halállományának felújítását és gyarapodását teszi lehetetlenné s mint ilyen a legnagyobb mértékben káros, ennél fogva megakadályozandó. Az ideí árvek alkalmából erre a törvényhatóság figyelmét különösen is felhívom azzal, hogy sürgősen és a legszigorúbban utasítsa a halászati tilalmak ellenőrzésére és végrehajtására hivatott hatóság közögeket, miszerint az árvek várható lepadása után a kiöntések lefolyását gondosan felügyeljék s a mennyiben a halak fogására avagy visszatartására irányuló átkötéseket észlelnek, azokat megsemmisítsék, a telteseket pedig kinyomozva haladéktalanul felentsék fel az illetékes hatóságnál, hogy ez soron kívül megindithassa a megtorló eljárás-t.«

Felvétel a sárvári tejjgazdasági szakiskolába.

A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola igazgatósága a folyó évi szeptember hó 15-én kezdődő és következő év szeptember hó 14-én végződő kezelői tanfolyamon rendszeresített husz 360 koronás állami ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdet.

A kezelői tanfolyam célja: tejjgazdaságok számára megbízható és megfelelő szakismeretekkel bíró vaj- és sajtmestereket (munkafelügyelőket) képezni, kik egy gyakorlatilag, mint elméletileg kellő módon értenek az intenzív tejjgazdaságban előforduló minden munkához, u. m. a tehének ápolása, takarmányozása, tejése, a tejjvizsgálat kezelése, vajja és sajtja való feldolgozása, — borjuhizálás, sertésenyésztés és sertézhizaláláshoz.

— A kezelői tanfolyamra vonatkozó felvételi feltételek:

a) Betöltött 18 éves életkor.

b) Valamelyik hazai földmivésiskola sikeres bevezése bizonyítvány által igazolva, vagy legalább is 1½ évi tejjgazdasági gyakorlat, — hitelesített bizonyítvány által igazolva.

Ki a tejjgazdasági gyakorlati bizonyítvány alapján kíván belépni, az tartozik nép-

iskolai bizonyítvány által igazolni, hogy irni, olvasni és számolni tud.

c) Erős egészséges testalkat, valamint az 1887. évi XXII. törvény cikk értelmében végrehajtást igazoló orvosi bizonyítvány.

d) A magyar nyelv bírása.

e) Erkölcsei bizonyítvány.

f) Kiskorúság esetén a kezelői tanfolyamra belépni óhajtóknak szülőik vagy gyámjainak beleegyezését kell birniok és ezek részéről biztosítva kell lenniök, hogy a tanév alatt a szükségesekkel el fognak láttatni s az esetleg teljesítendő fizetéseket a szakiskola pénztárába az előirt időre mindig be fogják fizetni.

A folyamodványok folyó évi július hó 20-ig a m. kir. földmivélsügyi miniszter ur Ö nagyméltóságához címezve, a szakiskola igazgatóságához nyújtandók be.

Minden tanuló köteles a rüdes ruházaton kívül egy párnát, legalább 2 (kettő) párnahéjat, két lepedőt, hat türölközőt és 10 darab mellig érő vászonkötényt magával hozni.

A sárvári m. kir. tejjgazdasági szakiskola igazgatósága folyó évi szeptember hó 15-én kezdődő és a következő év augusztus hó 15-éig tartó tanfolyamon rendszeresített öt 480 korona állami ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdet.

Az üzletvezetői tanfolyam célja:

Nagyobb tejjgazdaságok, vajtermelési központok és sajtgyárak részére elméletileg s gyakorlatilag alkalmas üzletvezetőket, illetve tisztviselőket képezni.

Földbirtokosnak, gazdatiszteknek alkalmas nyújtani, hogy a tejjgazdasági üzletre vonatkozólag alapos szakismereteket szerezzenek, melyek segítségével képesek legyenek tejjgazdasági üzletet szervezni és sikeresen vezetni.

Az üzletvezetői tanfolyamra rüdes hallgatók felvételnek azok, akik:

a) a 20 éves életév betöltését igazolják;

b) m. kir. gazdasági akadémián, vagy m. kir. tanintézetben végbizonyítványt nyertek;

c) kiskorúság esetén a szakiskola látogathatására a belépni óhajtóknak szülőik vagy gyámjainak beleegyezését kell birniök és ezek részéről biztosítva kell lenniök, hogy a tanév alatt a szükségesekkel el fognak láttatni s a teljesítendő fizetéseket a szakiskola pénztárába az előirt időre mindig be fogják fizetni;

d) tejjgazdasági gyakorlatot igazoló jelentkezők a felvételt, illetőleg előnyben részesülnek.

A folyamodványok folyó évi augusztus hó 1-ig a m. kir. földmivélsügyi miniszter ur Ö nagyméltóságához címezve, a szakiskola igazgatóságához személyesen nyújtandók be.

Megjegyeztetik, hogy a szakoktatási intézményeknél alkalmazandó gyakoronokok szakiskolánk végzését igazoló bizonyítvány felmutatása esetén általában előnyben részesülnek.

Uj könyvek.

Gál: A beteg igazságügy	Korona 1.—
Dr. Krieszhaber: A választói jog kiterjesztése	3.—
Malonyai: A Csák nemzetiség	2.80
Jászi Oszkár: Uj Magyarország felé	2.50
Orosz Adrienne: Bözöthy Nora grófnő	1.50
» Róma diadala	2.—
Benedek: Bárány felhők	2.80
Dr. Guthi: A vén kopó (detektív történet)	2.—
Pásztor Árpád: Uj versek	3.—

Kaphatók:

STRAUSZ SÁNDOR
könyvkereskedésében
CSÁKTORNYÁN.

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlasnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Race.

Nema skoro mladine, koja bi tak hasnovita bila, kak je raca. Samo je treba znati kak da ju odgojimo.

Vnogo gazdaricah sa kokošjom da zvaliti racine jeći. Ali ipak je bolje ako sama raca zvali svoje jeći. I to zato jer kokoš neufa se vu vodu iti a raca ona je sama vu vodu pelja navči je, kak si najpoišćeju hranu vu vodi.

Jako bi se varal on, koj bi mislil da je race samo tam moći povati, gde je velika mlaka ili tekuća voda. Istina je, da je onda faleše odhraniti race ako je vu blizini voda, jer vnogo kukcov pojeju vu vodi, pak onda i plavati jako želji raca, ali na suhim mestu se more skopati jama, koju je svaki dan moći iznova napuniti s vodom. Na takvih mestah tak sazidjemo jamu, da moremo svaki den lahko vodu vun pustiti i opet frišku vodu nutri nalejati.

Gojenje racah se jako splati, jer si nez-bira vnogo sve poje. Pri nas je domaća fajta tak zvana magjarska raca poznata na-bolje. Jaka je, friška i lahko se goji, samo to njoj je falinga, da na veliko ne zraste. Ali meso joj je fino i po stranjskih zemljah ju jako radi kupiju.

Ako si k našim racam priskrbimo tak zvane pekingske race, tomu je dosta i racak od nove fajte, pak onda velikoga racaka pušćajmo na naše race tak budemo jako fiau fajtu prihranili i iz naše fajte. A gdo takve race hoće, naj kupi ruanske racake

pak naj one pušća na naše race. Ruanska raca po 120 jajcch znese na jedno ljeťo. Falinga joj je samo to, da joj je perje pisano.

Pod racu tuliko jejei denemo, koliko more pokriti. Raca-kvočka mirno rada sedi na jeći. Vu jako toploj sobi ne sedi rado, ali pazimo da nebude soba premrzla. Male racice je na zavetju na toplim mestu treba držati i prve dneve sa sirom zmešanom šalatom hraniti. Na vodu je po zvalenju samo za osem dana pustimo. Zato, da budu navek imale frišku vodu se moramo skrbeli, jer raca za svakom drobtinom kaj poje vodu pije. Od koca naj nebude daleko vod-da vu kojoj plivaju, jer od mnogo hodenja maia raca nahitroma ošepavi.

Racam, ravno tak kak guskam moramo perje izčupati, kada njim hoće perje curesi. Znamo da svaka živina se brije tak i raca jedenput na ljeťo gubi svoje perje. Ovo perje nesmemo dati da se zgubi, nego ga mi sami izčupamo iz race. To izčupanje nije velika znanost. Primemo jeden mali pušelj perja med dva prste i ovo perje prama glavi tojest naproti kak leži izpuknemo pomalem. Sa levom rukom moramo kožu doli pretisnut, da se perje i sa kozom neotrgae.

Onu racu, kojoj smo izčupali perje moramo dobro hraniti. Jer ako nju na samo pustimo i nehranimo ju dobro nam obiri. Dakle imajmo brigu, da njoj dobru hranu damo. Perje istina, da nije tuliko vredno kak guskino perje, ali denes već i racino perje po dobroj ceni moremo prodati.

Osobito beio perje radi kupiju trgovci pak se zato trsimo, da čim više belih racah imamo.

Raca je i drugač hasnovita jer jako hitro raste i sve poje. Meso njoj je jako izvrsťno i race se navek moreju prodati po dobroj ceni.

Glavno je to da race imaju dosta vode i dosta jesti.

Politički pregled.

Strašno vnogo posta je imal magjarski ministerium prošle dane sa horvatskimi ablegati. Bili su koji su po pet vur govorili bez toga da bi je tko razumil a tak pak i najlepší govor je zabadav rečeni.

Pak onda su strašno veliku halabuku načinili na magjarskim orsačkim spravišču, tak da je svakomu već preišla dobra volja prama ovim ljudim za koje su i nekoje njihove novine pisale, da se nezrelo ponašaju.

Njihovo ponašanje je proizročilo to, da njim je ministerpredsednik sam obećal, da ako budu se i nadalje tak ponašali bude oštra sredstva zel vu ruke.

Jer pak to nikaj nije hasnelo, ministerpredsednik, Wekerle, je pred se dal pozvati horvatskoga bana, te jer se je ov nemogućim pokazal da horvate pomiri je do toga došlo da se je moral horvatski ban i cela horvatska vlada odpovedati službe. Dok ove redake pišemo, neznamo — jeli je primil kralj odpovedanje ili ne, ali to jedno

Z A B A V A.

Crni kruh.

(Legenda.)

Mikula Nerli je bil vrlo bogat čoviek u Padui. On je od ranog jutra pak sve do kasne večeri sedel u svojoj kancelarii pri računih. On je posudjival novce plemenitašem, i neplemenitašem, častnikom, trgovcem činovnikom i dapače isti nečisti. Bog budi snami, bi od njega novce na posudbu bil dobil, da ga je samo zaposil i dobre kamate obećal, jer naš Mikula je na kamate puno držal. On si je svriemenom silnoga imetka nagomilal, a ktomu je bil u varašu pošťovan i obljubljen. On je stanoval u to vo sagradjenoj palaći, u koju je svietlo božjega sunca kroz rešetke na oblokkih dopiralo. Ta uredba pako je bila zato, jer bogataški stan mora imati formu tvrdjave.

Jake ključanice, težki lokoti, debeli lanc i željezne prečke zatvarale su sva vrata Nerliove palače. Iz nutra su bile stiene prekrasnom malarijom izkinčene, podovi dragocienimi sagovi pokrili, pohižtvo iz najfinijega drveta načinjeno najliepše rezbarije i skulpture pune umietnosti, bili su po sobah

tu i tamo obešene ili ponamištene, jednom riečju, bilo je u palaći tako sve udešeno, da si čoviek liepše predstaviti nije moguć. Ali ne samo da je Mikula Nerli na kamate posudjival novce i na taj si način imetka povećaval, on se je pred svietom iztical timi dobrotvornimi čini, da je razne zaklade utemeljil i u dobrotvorne svrhe punemi rukami daval. Tako je na kraju varaša dal sazidati špital, na čijh stienah i zidinah su bila liepimi malarijama i rezbarijama ovieko-većena njegova diela, kak ono na Bistrici razna čudesa. U ime priznanja za novce, koje je prikazal, da se je mogla cirka Majke božje dograditi, bila je njegova slika na korošu obiešena. Na toj slici je bil on namalani, kak pred Majkom božjom kleči a ona ga blagoslivlje. Na kipu je bil vrlo dobro pogodjen tak, da ga je svatko na prvi pogled prepoznati mogel, a to je njemu g-dilo . . . Taština! —

Jedne večeri, kad je Mikula Nerli kasnije iz varaša se u svoju palaču povrnul, našel je pred vratu svoje palače hrpu prosjakah, koji su došli od bogatoga Nerlia milostinju prosit. Goli, bos, gladni, svi su pred svoju palaču došavšemu Nerliu pružali ruke, da je nečim daruje. On je na nje za-

viknul, zeleći je raztierati, ali glad je nje načinil, da su postali napadni i nasilni, kak gladni vuki. Sve bliže su se do njega tiskali te su prosećim glasom vikali samo za »Jesti! — Jesti!» — dok su ga posve obkolili. On neznanjuć kak bi ih se riešil, već je podignul batinu, da ih silom raztierara, — kad baš u taj hio dojde iz palače njegov sluga, na glavi noseći veliku košaru punu crnoga kruha, koj je bil za domaču družinu opredieljen. Nerli mu namegne i pozove k sebi; sluga pristupi k svomu gospodaru, a ov zagradi obodvima rukama u košaru i prične komade crnoga kruha razdielit i sve gladne nadielit. Zatim pako otide u svoju palaču razpravi se legne u postelj i zaspil mirno i spokojno.

Na jedan krat mu se je pričiniło, kak da je izmed živućih na zemlji iztrgnul, te je na jedan krat tu stal pred arkangelom Mihajlom. Ov je u ruki držal vagu te je razne težine metal na šalcu.

Nerli je videl na padajućoj šalici zlatni i sreberni nakit nieke udovice, kojega je od nje u zalog uzet, zatim razne zlate i sreberne novce, koje si je prisvojil i razne druge dragocienosti, koje si je prevarom i užurom priskrbel.

je sigurno, da nije najlepší stališ vu Horvatskoj.

Za novoga bana dr. Rakódczay-a budu imenovali. Tak pišeju najme to novine.

Da bi Bog našoj braći prek Drave pamet razsvetil i da bi jedanput previdli, da mirno živeti je vno go lepše kak toliko vikati kričati.

KAJ JE NOVOGA?

— **KOLENDAR:** Julius 1. Pondeljek, Teodorik prizn. 2. Tork, Bl. D. Marija srpna. — 3. Sreda, Heliodor bisk. — 4. Četvrtak, Ulrik biskup — 5. Petek, Ciril i Metod. — 6. Subota, Izaijas prorok. — 7. Nedelja, Sveta Krv Jezusa. — Evangelium ove nedelje je: Čuva,tese od krivih prorokov. — Zadnji fertalj meseca je 2-ga ob 3 vuri 34 minuti po jedne — Vreme bude lepo, toplo i suho. —

— **Zaruki** Hartmann Károly csáktornjaiski tolmač je zaručil Petrics Elzu gospodičnu iz Štridóve.

— **Venčanje.** Neuman Hermin gospodičnu je prošlu nedelju peljal k oltaru vu izr. crkvi Zoór Vilmoš bivši trgovec iz Kapošvara.

— **Vumrla je** Krauthacker Józsefova žena rođena Misak Paula vu Stridovi prošloga meseca 11-ga, kadje prije jedno zdravo dete porodila. Lahka njoj zemlja.

— **Tatbina.** Jánosics György je vu Ědeskutu služil. Prošloga meseca 10-ga je nad oblok se polegnul vu stao Skvorc Istivana i od onud je iz postelje vkral jednoga bugijlara sa 41 koronom. Žandarstvo ga je ipak ziskalo.

— **Gospodin veliki župan** grof Batthányi Pál je prošloga meseca vu prvaj polovici, pohodil više medjimurskih skolah. Tak je bil i vu Csáktornji gde je jako bil zadovoljen sa uspjehom Bil je i vu Perlaku, gde je takajše jako zadovoljen bil. I štridovsku orsačku školu je pogledal.

— **Socijalisti** su se posvadili. More si svaki pred se postaviti, kak izvrstni prijatelj: i su socijaliste siromaškomu puku, težačkomu narodu. Vu Budapešti su glavni

vodje socialistov i imaju društvo. Vu ovim društvu je Kardos Jakab vkral 3000 korun. Njegovi pajdaši Bokányi Dezső i Weltner Habakuk su ga izdali. Na to se je Kardos Izrael tuliko razsrdil, da je vezda sve povedal, da su i ovi trošili siromaških težakov peneza. Ravno za Weltera veli, da je vno go penez vkral. — To su dakle apostoli! — Guliju siromaške težake, a penezi se oni deliju, kada se nemreju naravnati, kak mala deca se posvadiju i zezna se da su krali.

— **Vumrla je** Čarics Sándora žena rođena Farkass Anna iz vėglava prošloga meseca 19-ga ob 9 vuri pred poldne. Prošloga meseca 20-ga po poldne ob 4 vuri njoj bil sprevod na štridoiski cintor. Naj počiva vu mirul!

— **Vu francuskim** je vun vudrila revolucija. Na južnoj strani francuzke su se zdigli gazdi proti vladi. A vlada, francuski ministerium iz samih socialistov Stoji Vezda se je već siomaški narod navoljil onoga gulenja, kojega je francuski socijalistički ministerium zvršaval mednjimi. Pak se je pobunil. I mi moremo videti, kak su veliki prijatelji socijalisti siromaškomu narodu. Ako bi oni na vladu došli kak gladne gubilice bi poglodali sve i na štersku palicu spravili siromaški narod. Nedajmo da gda dojde na svetu, kaj bi socijalisti gospodarili! Jako se već pojavlja znak one bezbožnosti vu Francuzkoj, koju su socijalisti donesl nutri rekuć da nema Boga A Bog je, i Bog kaštiguje!

— **Premeščenje.** Minister pravice je Koics Pala kod sudbenog pisara vu Siklósa premistil, a iz Siklósa je Ambruss Józsefa katarskog sudbenog pisara vu Csáktornya premistil.

— **Prihodi ruskog cara.** Ruski car sa 68 osoba iz svoje porodice ima već prihodi negi ikakov car Europe. Najprije on ima za se civilnu listu, kaja mu daje na ljeto 67,500.000 korun carica od iste prima jedan milijun korun carica udvora 500 hiljada franaka, svako dijete od svoga rođena pa do 21 godine 100 jezer korun godišnje. Careva kći, pri udaji prima 2,500.000 franaka. Drugi mu je prihodi od državnih dočmena u iznosu od 50 milijuna korun go-

dišnje. Carski kabinet posjeduje u Sibiriji 50 milijuna hektara zemlje, koja je puna platine, zlata i srebra.

— **Engleska financija.** Jedna zemlja vu svijetu, koja smanjuje svoje državne dugove, to je Engleska. Ona stalno otplaćuje dugove, i svega za ovo 20 godina što je povisila zajam to je bilo prigodom trogodišnjeg rata sa Burima, koji je stajao preko 3.000 milijuna. Kod prestanka burskog rata Engleska opet stalno svoj dug državni dug za više od 13 milijuna funti sterlinga ili kruna 328,080.000. Vu ovoj godini Askvit se nada, da će Engleska moći otplatiti 15 milijuna funti ili 378,900.000 kruna. U svezi sa ovakvim zamašnjotplatama ministar je dalje izjavil, da će i porez na prihodi, koji je povečan za vrijeme burskog rata, biti smanjen sa jednu četvrtinu ili 25 od sto na sve prihode ispod 2.000 funti sterlinga ili 50.520 kruna. Sretna Engleska, vu kojoj se ne samo da ne pomislija na nove terete, nego se i oni, koji dosada postoje smanjuju.

— **Novi planinski vojnici.** »Salzburger Volksblatt« poroča, da se uresnici v Austriji 800 mož brojeći kor obmejnih planinskih vojakov. Ta kor bude imel nalago, stražiti talijanske meje in bude obstal iz samih podčastnikov ter podložon naravnost vojnumu ministerstvu.

— **Krvava Rusija.** Na Ruskem se pripravljajo iz novega resni dogodki. Te dni je prišel minister Stolypin v zbornico (dumo) in izjavil, da je prišla policajja veliki zaroti proti carju in državi na sled. Voditelji te, zarote, kateri pripada tudi mnogo vojakov so socialno-demokratske državni poslanci. Zato je zahteval Stolipin, da izroči duma takaj vse soc-demokratske poslance policiji. Zbornica je zahtevala en dan časa, da pregleda akte. Ali medtem že prišel carjev ukaz, da je duma razpuščenja in da se vrsiju nove volitve na podlagi nove volilne pravice dne 1. septembra. Vso mesto Peterburg je zasedeno z vojaščinu. Zaprlo se je že nad 700 oseb. Iz vsega je razvidno, da hoče vlada krvavega carja zopet v enim udarcem vse uničiti, car je pridobilo rusko ljudstvo v 2 letih boja. Vlada je iskala le povod, da bi zategnila ljudstvu zajnko okoli

Čoviek se je stresel, kad je videl, kak sveti Mihalj na njegov očigled, njegovo upravo dokončano življenje i celoga življenja dielovanje na vagu meče. Bivši bogataš je sad tu stal ponizno, zamišljeno, skrušeno drhtajući.

»Sveti Mihalj!« — zaviknul je drhtajući — »ja vidim, da ti na jednu šalicu samo one stvari namečeš, koje su mi dobiček nosile i koje si ja nisam na baš najpošteniji način prisvojil. Budi tako dobar, pak metni na onu drugu šalicu zaklade, koje sam utemeljil, te kojimi sam svoje bogo — i čoviekoljublje kanil svietu pokazati. Nezaboravi pak i cirkvu Majke božje, za gradnju koje sam ja dvie tretjine doprineš. Zmisli se i na špital, kojega sam ja posve sam dal podignuti i celoga iz vana i iz nutra na svoj trošak dal urediti.«

»Samo se malo strpi, Mikula Nerli« — odgovori arkangel — »ja neću nikaj zaboraviti i sve ću vagati.«

I svojom svetom rukom metne na drugu šalicu cirkvu Majke božje i špital, ali šalina nije onu drugu prevagnula.

Sad je Mikula Nerli postal strašno uzrujan.

»Oh, sveti Mihalj!« — moli se opet —

izvoli na tu šalicu još metnuti onu veliku svetilnicu iz cirkve sv. Ivana i prodekalnicu iz cirkve sv. Andraša sa onim pozlaćenim velikim razpelom. Ove stvari su me puno koštale, a sve sam ja dal iz ova svoje troškove načiniti.«

Arkangel ga je posluhnuo, ali — šalina nije prevagnula. Mikula Nerli se je cielim tielom stresel.

»Sveti arkangel!« — zapita ga strašljivo — »a jeli si ti i posve siguran, da je tvoja vaga dobra?«

»Moj dragi Mikula!« — odgovori arkangel smešeći se. — »Ova vaga nemože kriva biti, jer ona nije napravljena po uzorku onih vagah, kakove ljudi na zemlji imadu i kakovom si i ti zlato i srebro u stiski bivših udovicah vagal.«

»Kako to?« — vikne od straha uzrujani Mikula — »dakle cirkva, prodekalnica, svetilnica, težko pozlaćeno razpelo, ogromna sgrada špitala, to sve nevaže više nego jedno pero ili slama...?«

»To vidiš, Nerli!« — veli arkangel — »da je do sad još uvijek težina tvojih zlih dielih daleko veća nego da bi je tvoja dobra diela bila moguća prevagnuti.«

»Ah jaj meni anda za uvijek!« — za-

rići zdvojno. Mikula Nerli — »anda ću morati u vekivečen oženj odit!

»Samo se još malo strpi, Mikula!« — veli arkangel — »i neizgubi odmah cielo tufanje. Mi još nismo gotovi. Još imamo nekaj...«

Tim arkangel vzeme nekoliko komadah crnoga kruha, koje je bogati Nerli včera dal siromakom, te je metne na šalicu, gde šu bila Mikulova dobra diela i nut — šalina se je spustila prama dole te je onu drugu dignutu do sredine tak, da su sada obodve u ravnovažju stale, a jezičec na vagi, niti se je na desnu niti lievu stran nagibal, već je nepomično u sredini stal. Nerli je nepomično žuril u vagu te nije svojim očim vieroval.

Sada arkangel progovori svečano:

»Jeli sada ti Mikula Neri vidiš, da nisi niti za nebo niti za pekul, do sada odredjen. Anda se povrni natrag na zemlju medju živuće, pak dieli i na dalje onoga crnoga kruha, kojega si včera dielil siromakom, ali ne okolo već skromno, da desnica neće znati kaj lievica dela. Samo na taj način moći ćeš si viečno blaženstvo zaslužiti. Nebo se neotvara samo zločestim, koji se za svoje zle čine skrušeno požaluju, ne sa-

vratu. I tako bude zopet napočil boj, potoki krvi bodo tekli, in vislice postaneta znaemne ruske kulture . . .

— **Nova meša.** Jugh Miklós svetoga Ferencza reda aldovnički pop Jugh László Csáktornyaikog meštra sin, drži julijš meseca 14-ga prvu aldovničku mešu vu csáktornyaikog cirkvi.

— **Nova repača.** Vu Pricetonu kraj Newyorka odkril je jedan astronom na nebu nov komet. Viest o ovom okriču stigla je istom 15 junija vu Evropi. Več vu noći 15. o. mj. uvjerali su se bečki astronomi o istintosti ove viesti, jer su na temelju brzajavnih uputa pronašli mjesto kometa. Između dana odkriča vu Pricetonu i motrenja 15. o. mj. bila je svjetlost kometa poskočila od 11.0 stupanja do 9.5 stupanja dakle je za nekoliko dana ponarasta za 1 i pol razreda veličine. Ovaj sud još nije sasvim izpravan, jer ovisi o prozirnosti atmosfere. Iz Beča vidjeli su ga 15. o. m. prvi put, i to u 1 satu u jutro, baš u proljetnoj točki. Pošto je onda već bilo počelo svijtati, a zrak je bio napunjen parom, nije se svjetlost kometa mogla sasvim točno ocieniti. Ako bi svjetlost kometa mogla sasvim točno ocieniti. Ako bi svjetlost kometa doista bila takova, kakvom su je izmjerili, bilo bi naoe, da će se komet moći ugledati takodjer prostim okom. Komet se name veoma polagano miče, a to je većinom siguran znak, da je kommet još veoma udaljen od zemlje i sunca. Obično kad je takav komet približi suncu, razvijaju se oni fenomen, kojima se čitavi svet divi. Ovaj novi komet okršten je Daniel, jer ga je otkrio američki astronom Daniel. Komet se miče polako prema sjevero-istoku i svakim danom mu je položaj za motrenje povoljniji.

— **Kobilice** su se letos na Magjarskem v tako velikanskem broju razširile, da pomeniju resnu nevarnost. Na puszti Hortobágy prišle so marokanske kobilice v velikanskem broju. Prebivalstvo je skušalo uničiti škodljivce, ali vse zamanj.

— **Bogate** farovške kuharice. V Leipniku su umrle dve farovške kuharice. Ena

mo javnim griješnikom, koji se za svoje zle čine skrušeno požalaju, ne samo javnim griješnikom, koji za svoje grieh pokoru čine. Milosrdnost božanska nepozna granice, pak je voljna i bogataše spasiti. Budi ti jedan od onih, kojim Bog nepruža badava svoju svetu ruku. Idi anda i dieli i na dalje kruha, koj je na šalici tvojih dobrih diehlah toliku vagu pokazal.

Nerli Mikula se je povrnul na zemlju i — probudil se je na svojoj postelji, — ov ješto sve samo sanjal! —

Za vrieme onih trih godinah, koje je još na zemlji proizvel, činil je diela milosrdja naprama siromakom, dielil obitno almuštva, podpomagal udove i sirote diecu a plaća mu nije izostala.

Komaj da je Mikula Nerli poslie svoje smrti došel pred nebeska vrata, odmah su se ova odprla i on je čul rieči:

»Stupi unutra ti blaženi moga Otca. Posieduj kraljestvo božje, koje ti je od početka svieta pripravljeno. Jer ja sam bil gladan a ti si me nahirail, ja sam bil žedan a ti si me napojil, ja sam bil putnik a ti si me na stan p ijel.« (Math. 26 34. 35.) —

Em Kollay.

je zapustila vso svoje premoženje duhove čini; to premoženje je znašalo 120 jezere kornn. Vbogim svojim sorodnikom ni niti kraljarja zapustila. Njenega pogreba se je udeležilo 17 duhovnikov z dehantom. Druga kuharica je zapustila premoženje župniku, hižu pa nekomu klerikalnomu družtvu.

— **Norija.** Za znanega šoštara ki je sleparil kak »köpeniški hauptman« koj sedi sad vu reštu, su nabrali znoreli bedaki okruglu svotu trideset pet jezer markov. Neka stara habnica se izjavila, da bode šoštara omožila kada pride iz luknje; ako pak umre prije, mu hoće zapustiti svojepremoženje, kaj zaša 100.000 markov. Svet je velika norišca.

— **Sultanove kćeri.** Sultan Abdul Hamid, kao što javljaju iz Carigrada, udaje svoje tri najstarije kćeri, princeze Haimu, Hailu i Ajsu, za tri viša funkcionara u velikom veziratu. Budući zetovi sultana Abdul Hamida koji će imati tu čast da dobiju za žene barske princeze, skroz su niskog porjekla i do sad su bili nepoznati u diplomatskom svijetu. Haila i Haima bile su već jednom udate i to za Ahmeda i Mehmeda Kemal Edin pašu. Posljednji je bio sin pobedioca Plevne, Osmana Gazi paše. Princeza Haila je u dvadesetogodi godini princeza Ajsa u šestnaestog godini. Ta tostruka svadba proslavit će se ovih dana u Ildiz-Kiošk.

— **Četverostruki doktor.** Profesor Adolf Harnack, poznati teolog, sveučilišni profesor u Berlinu i generalni ravnatelj kraljevske knjižnice u Berlinu, dobio je od sveučilišta Glasgow čast doktora prava. Pošto je profesor Harnack već od prije bio stekao naslov doktora teologije i filozofije, a prije nekoliko godine udjeljena mu je bila čast doktora liječničtva hon. causa, on je sada četverostruki doktor.

— **Slavni umjetniki vu računanju.** Mario Kio govori u »Gazeta del Popolo« o slavnim umjetnicima u računanju. On je mišljenja, da se to brzo računanje ne osniva na obćnom znanju, jer su vno go slavni vještaci u računanju pričali, da se najkomplikovane računске operacije dežavaju; vu njihovu mozgu gotovo mehanicki i bez ikava napora i umora. »Brojevi«, rekao je slavno Zaniboni, »dolaze mi sami na usno neprestau ih moram izgovareti, tamo ame premještati i u redove dovoditi, i te operacije vrše se tako, da moj duh o tom ništa ne zna« . . .

Nekaj za kratak čas.

Kojim je rekel Kossuth »ti«.

1889-ga leta da se je osem sto petdeset magjarov spravilo v Turin da pohodiju našega glasovitoga pušćenika, je Törs Kalman orsački ablegat dopeljil sobom tri ofisire od glasovite tretje kompanije, koja se je tak vitežko borila 48-ga leta.

Več se mračilo, da su pred njega došli i naš stari Kossuth već se trudien čuti. Nego kak su pred njega stali ovi tri vitezi sedom glavom, najenput s kočii gori iz stolca, telo se mu zravna, a oči se mu svetiju kak da bi iskre metale.

Vi ste bili oni — veli k honvedom — kojim moremo hvaliti slavne dneve slobodnoga boja. — Bog te blagoslovi sinek i tebe i tebe.

Samo ovim je rekel »ti« iz celoga družtva. —

Hamišna izprava.

Od Pauler Tivadara, bivšeg ministra pripovedaju dok je još professor bil na sveučilištu, sledeće:

Jeden četertoga razreda jurist je poleg siromaštva na tuliko došel, da se na zadnju polovicu leta ne mogel dati zapisati, ar je ne imel z česa platiti skolarinu. A po drugoj strani nebi bil rad kvaren biti onih sedem polovic let koje je već zvršil, — i to dobro. —

Pokrivotvoril je anda indekxa svedočbu. — pod pis pofessorov i kvestora je tak lepo narisal na svjedočbu, da nikomu niti ne na pamet došlo, da nikomu niti ne na pamet došlo, da su to hamišni podpisi, — i nasega mladiča bez svake težkoče pustiju na zadnji ispit. —

Na ispitu Pauler Tivadar v ruke zeme hamišnoga indexa, neprestano fiksira s pogledom mladiča, koj se na ov pogled tak prestrašil, da je na pitanja komaj odgovarjal, — kak da su mu zabegle rieči.

Professori su si sklimavali nad tim, ar su jurista kakti za naj marljivešega dijaka poznali. —

Govorite mi — veli Pauler mrzlo — kaj znači hamišno podpisati krivotvoriti izprave, svedočbe.

Moremo si misliti, kak se čutil na ove rieči naš jurist. — Prebledil je kak stena i rieči su mu zabegle, tak, da je par časov uiti gusnuti ne mogel. — Nazadnje se podseguri, — preblada strah, i počne pripovedati, kak strašni zločin je pisma krivotvoriti, i kojega samo zato oštro kaštiga zakon, jerbo ovaj greh kvar ne čini ne samo pojedine ljudi, nego cele familije, družtva itd. z jednom rečjom obće pogibeljen čin.

Ovi drugi professori su se čudili, da su čuli našega jurista tak lepo odgovorjati. Na njihova lehka pitanja je komaj odgovoril, a na ovo težko pitanje je govoril tak spametno, da niti professor nebi mogel rezložiti jednu stvar bolje. — Ne su si mogli domisliti, od česa je to, dok njim je ne sam Pauler povedal celu stvar, i prosil nje da ga nebaktiraju.

Kakov je odnošaj med Magjarskom i med Ausztriom?

Poyer Cartier, bivši francozki financminister je jedenput sledeće pital Károlyi Gábora grofa, koj je za ono vreme v Parizu zdržaval.

Dragi gospone, nebi mi mogli povedati razsvetiti, kakov odnošaj stoji med Magjarskom i Ausztriom?

A kak njim dojde takvo pitanje na pamet? pita smejuć Károlyi.

Pital sam već švaba, magjara pravoznanca, diplomata, ali sčim bi više od toga govoriju, s tim menje razmin.

Jeli su to dve država ili državni savez, skupšina ili kaj je to?

Hej, da bi ja na ova pitanja mogel odgovoriti — veli grof — onda bi ja bil najspametneši čovek na svetu. — Ja samo tuliko znam, da magjari slobodno govoriju v Pešti, kaj očeju, a svaki pak slobodnočiniju v Beču, kaj očeju. —

Gigan i porod jezušov. Po Božiču, na Štefanje pita jednoga cigana:

No More, kuliko je Bogov? Je, prosim ponižno veli cigan i to na fietnoma nemrem povedati, kuliko jih je; nego to znam, da se jednomu Bogu včera narodil jen sinek. —

A
szőlő peronoszporája ellen
való védekezéshez általánosan elismert legjobb
és ma egyuttal a legolcsóbb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-Por.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á klg. 82 fl.

10 és 5 klg.-mos zsákokban 86 fl., valamint

2 kilogrammos dobozokban á klg. 87 fl.

Használata olcsó és biztos, előállítás gyors,
a levélhez a legjobban tapad, a permetezést
sohasem dugítja.

A magyaróvári m. kir. gazdasági
akadémia növényélettani állomása
kísérletének fényes eredménye, szá-
mos magyar gazda bizonyítványa
bárminek díjtalanul megküldetik.

A bordói por ezenkívül kitűnő ered-
ménytel használható a burgonyavész ellen,
gyümölcsfák permetezésére és baromfióllak
fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad és ismertető-füzetet
díjmentesen küld a

Magy. Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható es megrendelhető ;

TÓDOR R. utódánál, CSAKTORNYA.

970

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy **Orehovicza község va-
dászati joga** 1907. évi július 18-án d. u. 2 órakor Orehoviczán
a körjegyzői irodában.

Vullária község vadászati joga pedig ugyanazonap
d. u. 4 órakor Vullárián a községbíró házában 1907. augusztus 1-től
kezdődő hat évre nyilvános árverésen bérbe fog adatni

Az árverési feltételek nálam megtekinthetők.

Orehoviczán, 1907. június 20-án.

Pintarics Pál,
körjegyző.

502

Bischitzky Miksáné, Nagykanizsa.

Nagy választék új és átjatszott
zongorák, pianinók, fushar-
moniumok és cimbalmokban.

Részletfizetésre is!

Hangszerek bérbe adatnak.

994 2-20

Necsak olvasni

hanem megis kell kísérlni **BERGMANN**
és **TÁRSA**, Dresden és Tetschen a/E
régén bevált, gyógyító hatású

**Steckenpferd lilíom-
tej-zappanát**

azelőtt Bergmann-féle lilíomtejszappant
(jegy: 2 Bergmänner) hogy szeplőkötöl
ment, fehér arcórt, valamint gyengéd
arcszint nyerjünk.

Darabja 80 fillér-ért kapható:

Stráhia TestVérek-nél
Csáktornya.

971 40-50

AGRARIA

MAGYAR GÉPFORGALMI RÉSZV. TÁRS.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levélcízm: 872 22-52

„AGRARIA“ Budapest, Vác-út 2.

Ne higye el, hanem győződjék meg róla.

hogy van cég, ahol hihetetlenül olcsón,
(értsd nem a minőség rovására olcsón)
vásárolhat és zárolhat: Első minőségű, se-
lyemszítaszövetet, keveretlen tiszta gépenő
olajat, henger és kenő olajat eredeti „Uzó“
kocsikenőcsőt, surlódásmentesítő tömitőanya-
gokat, szerelvényeket, malomszerszámokat,
vasrészeket, eszközöket, modern köz-
lőműveket, szijakat.

Ez a cég:

SCHVARGZ JOZSEF

és Társa,

BUDAPEST, V., Váci-körút 26.

műszaki iroda és raktár. —

Gépszij-gyár.

864 20-52

